

Editorial

Vážené dámy a vážení pánové,

další číslo našeho časopisu v roce 2020 přináší články zaměřené na problematiku Průmyslu 4.0 – Společnosti 4.0. Jsou zde prezentovány a diskutovány dílčí výstupy projektu Technologické agentury České republiky „Adaptace sektoru znalostně náročných služeb na podmínky Společnosti 4.0“, který je řešen multioborovým projektovým týmem složeným z akademických pracovníků Fakulty ekonomické Západočeské univerzity v Plzni a Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích v letech 2019 – 2020 (číslo projektu TL02000136).

Hlavním cílem projektu je vytvořit metodiku adaptace malých a středních podniků v sektoru služeb na podmínky Společnosti 4.0. Na podkladě výsledků analýzy a hodnocení principů, postupů, metod a nástrojů pro transformaci sektoru služeb na technické, ekonomické, sociální a environmentální podmínky Společnosti 4.0 a dále na podkladě výsledků analýzy a hodnocení změn znalostních a dovednostních kvalifikačních požadavků na zaměstnanecké pozice v souvislosti s nástupem Společnosti 4.0 bude vyvinuta a ověřena metodika. Navržená metodika adaptace by měla umožnit efektivní a včasnou adaptaci malých a středních podniků v sektoru služeb na disruptivní změny v podnikatelském prostředí s cílem zajistit udržitelný růst a nové konkurenční výhody, včetně předcházení a eliminaci hrozeb vyplývajících z nepochopení nutnosti transformace podnikových procesů a nových požadavků na kvalifikaci zaměstnanců.

Potřeba vytvoření komplexního řešení adaptace malých a středních podniků v sektoru služeb na technické, ekonomické, sociální a environmentální podmínky Průmyslu 4.0 - Společnosti 4.0 vychází z poptávky po tomto řešení v podnikové praxi. Průzkum potřebnosti byl realizován formou analýzy a hodnocení požadavků, které vyplynuly z osobních rozhovorů a diskusí, zejména se zástupci šesti externích aplikačních garantů projektu (Regionální hospodářská komora Plzeňského kraje, Úřad práce ČR - Krajská pobočka v Plzni, Jihočeská hospodářská komora, Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Českých Budějovicích, Jihočeská společnost pro rozvoj lidských zdrojů, o.p.s., Krajský úřad Jihočeského kraje) a vlastníků a manažerů středních a malých podniků v oblasti služeb. Z prvotního průzkumu vyplynula nepřipravenost sektoru služeb na realizaci principů, postupů, metod a nástrojů koncepce Společnosti 4.0 včetně absence komplexních znalostí v oblasti změn znalostních a dovednostních kvalifikačních požadavků na zaměstnanecké pozice v souvislosti s nástupem Společnosti 4.0.

Externí aplikační garanti projektu byli zapojeni do přípravy projektu, do návrhu a vymezení harmonogramu práce a hlavního a dílčích výstupů práce. Podílejí se na sběru a zpracování dat, tvorbě, obsahovém zaměření a diskusi hlavního a dílčích výstupů projektu: studie Identifikace, analýza a hodnocení principů, postupů, metod a nástrojů adaptace malých a středních podniků v sektoru služeb na podmínky Společnosti 4.0 (2019), studie Katalog změn znalostních a dovednostních kvalifikačních požadavků na zaměstnanecké pozice v podmínkách Společnosti 4.0 (2019), na návrhu a ověření metodiky adaptace malých a středních podniků v sektoru služeb na technické, ekonomické, sociální a environmentální podmínky Společnosti 4.0 (2020 - 2021) zejména formou diskuse, zpětné vazby, připomínek a požadavků z hospodářské praxe.

Aktuálnost řešeného tématu vyplývá z materiálů národních politik, zabývajících se čtvrtou průmyslovou revolucí jak v Evropě, tak ve světě, a dále z dokumentu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Iniciativa Průmysl 4.0, který stanovuje důležité požadavky na implementaci tohoto konceptu v České republice. V rámci projektu se uskuteční workshopy, na nichž se budou moci účastníci seznámit s průběhem a výsledky projektu a uvítáme podněty z praxe pro naši další práci. Podrobné informace o výstupech projektu a termínech workshopů naleznete na webových stránkách projektu www.fek.zcu.cz/azis.

Čtvrtá průmyslová revoluce již ve společnosti probíhá a vlády jednotlivých států a odborná veřejnost se shodují na skutečnosti, že se jedná o proces nevratný a nezastavitelný. Pro podniky - organizace to znamená zejména nutnou a včasnou přípravu na novou etapu jejich činnosti. Společnosti, které budou

schopny osvojit si přidanou hodnotu Průmyslu 4.0 – Společnosti 4.0 budou moci maximálně těžit z přínosů Čtvrté průmyslové revoluce. Naopak společnostem bránícím se nové éře vývoje v celosvětovém kontextu začíná období postupných ztrát, zaostávání za konkurencí, ústupu z globálních a lokálních trhů.

Cesta ke Společnosti 4.0 představuje rozsáhlou a postupnou celospolečenskou změnu. Nástup a kombinace nových technologií mění celé hodnotové řetězce, vytváří podmínky pro nové obchodní, servisní a komunikační modely, ale i tlak na flexibilitu výroby, služeb, pracovního trhu, pracovní síly, vzdělávání nebo zvýšené nároky na kybernetickou bezpečnost a interdisciplinaritu přístupu. Klíč k úspěšné praktické realizaci Společnosti 4.0 je ve kvalitním a inovativním obsahu a přístupu ke vzdělávání na všech stupních vzdělávací soustavy, v dalším vzdělávání dospělých všech generací a je založen na zásadní změně v myšlení lidí, tzv. Myšlení 4.0. Jen na našem vnitřním nastavení mysli bude záležet, zda se budeme na změny ve společnosti těšit nebo se jich bát. Právě pro současnou dobu je aktuální citát Jana Nerudy: "Kdo chvíli stál, již stojí opodál..."

za projektový tým
prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
hlavní řešitel projektu

T A

Č R

**Technologická
agentura
České republiky**